

Abonamentul:

Pe un an 8 coroane.

Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte țări străine pe an 10 cor.

Un număr singuratic
10 flori.Redacția și Admini-
strația Nr. 877.

Telefon Nr. 29.

Apare în fiecare
Sîmbătă.

Inserate după învoială.

Manuscrisurile nu se
înapoiată.

PROGRESUL

Nemesis.

Pe țărmurile Bosforului trăește un bătrîn care, dacă are inimă și vrednicie, ar trebui să verse lacrimi. Abdul Hamid îl cheamă. Acest om s'a suit pe tronul califilor într'un moment cînd împărăția turcească nu pierduse decît Grecia, pe care Europa, în amintirea vechei Hilade o scoase de sub jugul otoman. Un an după suirea-i pe tron, izbucnește războiul ruso-romăno-turc, care aduce independența României, pierderea insulei Cipru, și a multor altor părți stăpînite de Turci. Acest război, care a început desmembrarea Turciei, ar fi trebuit să deschidă ochii aceluia care deținea Tronul Sultanilor.

Dar înloc de a reorganiza Turcia prin reforme civile și militare, Sultanul Abdul Hamid se gîndește numai la bunuri pămîntestî de stăpînit și prigoneste pe toți cei cari căutau să-i reziste, închizîndu-i, exilîndu-i, sau omorîndu-i chiar. Domnia lui a fost o lungă și necurmată înlanțuire de jafuri și omoruri.

Izbucnește revoluția care îl detronează, dar Turcia, slăbită de fărădelegile lui Abdul Hamid, nu se poate întrema, și azi se prăbușește sub loviturile dușmanilor săi.

Revoluționarii cari l-au detronat nu l-au omorît. El trăește și asistă azi la prăbușirea imperiului său de odinioară. Dacă e om și nu e fiară, el trebuie să verse lacrimi mai amare decît cele vărsate pe aceia cari i-a prigonit.

Durerea lui, dacă o simte, este manifestarea acelei Nemesis căruia Istoria îi dă adesea puterea să se manifeste.

Dar fiara, în mijlocul haremului ei, sălășluită într'un palat imperial, simte ea vre-o durere în clipele de agonie a imperiului turcesc!

Către aceste adevăruri, retipărite din „Voința Națională“, mai adăogăm din articolul profesorului universitar I. Ursu următoarele învățăminte:

„Viața Turcilor pe vremuri era războiul, pentru care fiind pregătiți din tinerețe, au putut ușor supune peninsula balcanică, ajungînd în veacul al 16-lea să pună stăpînire chiar și pe Buda, care a fost guvernată cam 150 de ani de un pașă turcesc.

Carpații și Balcanii erau astfel dominați de Bizantinul Semilunei și falnicii șoimi ce-i locuiau, trebuiau să ușureze cu produsul muncii viața stăpînilor parasitari, trimițînd acestora aur, grîne, vite, ba chiar și copii pentru armată și fete pentru harem. Și astfel veacuri întregi creștinii asupriți au trăit viață de robii, muncînd pentru stăpîni, cari deveniau din veac în veac tot mai lacomi și mai arbitrari. Dar echilibrul din natură se aplică și la popoare făcînd ca în momentul cînd stăpînitorii sînt mai siguri de durata situației lor fericite, cumpăna norocului să se urce și în partea celor împilați și nenorociți. Viața de stăpîn aduce după sine trîndăvie, iubire de plăceri, aplicare spre fapte arbitrare și dispreț pentru virtuți. Organele

trupești să lincezesc prin neîntrebuințare, ear calitățile sufletești se ofilesc prin desfrîu și prin lipsa de exerciții. Căci popoarele de domni n'au nevoie de încordarea forțelor morale sufletești pentru a ținea popoare în robie și iubirea de plăceri și de lux lipsește corpul de vigoarea și de forța, pe care o dă necesitatea luptei aspre și continue din viață.

Prin contrast cei asupriți și productivi își oțlesc corpul prin munca cea aspră pentru stăpîni și prin persecuțiile, nedreptățile și împilările zilnice la cari sînt expuși, își întăresc energia sufletească. Cucît scade la asupritori vigoarea fizică, forța morală și idealul superior de viață, cuatît crește la cei asupriți, prin reacțiune și necesitatea adopțării la viața cea aspră, rezistența trupească, puterea sufletească și idealul pentru o viață mai superioară. Cucît se micșorează la cei dintâi puterea de jertfă și disprețul pentru viață, cuatîta să mărește la cei împilați dorința de a-și sacrifica viața pentru libertate.

Și astfel pecînd organismul stăpînitorilor se discompunea prin sine însuși, după legea echilibrului din natură, își făcea apariția de subț hainele sdrănțuite ale robilor, virtutea și idealul unei vieți superioare.

Cînd a sosit timpul, popoarele creștine și-au recucerit încetul-cu-încetul libertatea, grupîndu-se în state naționale și așteptînd ca să sune ceasul eliberării fraților, cari din împrejurări cunoscute au continuat să sufere jugul robiei.

FOILETON.

Blăstămatul.

Ionuț era răutăcios de mic. Venia adeseori cu tăblița orî cu capul spart dela școală. Căpăta orî dădea zilnic bătăi. Părinții aveau de val cu el. Certele erau la ordinea zilii cu vecinii. Pedepsele ce le merita, nu erau destul de aspre, pentruca să pună capăt năravului lui răutăcios. Practicarea răului prin urmare creștea alături de Ionuț. Minciuna, furatul și altele de felul acestora, prînseră deabinele rădăcini în ființa lui înclinată, de-o parte din vina naturii, de altă parte din vina părinților — spre rele. După ce se întărise, și-a câștigat cîțiva prieteni, cari încă aveau plăcerea de a nu face deosebire între al meu și al tău.

Pela început cu o deosebită istețime aflau acești prietini, în miezul nopții, cotețele oamenilor. Și tot cu aceiași istețime furau găinele, rățele, găștele de prin cotețe nevăzute. De se întîmpla să le dea de urmă, le mergea rău cîva vreme. Și e neplăcut oarecum, ziua la ameazăzi să mergi înainte și jandarmii după tine. Apoi afurisitele de rațe și găini strigă în gura mare, protestează de a fi duse la casa comunală; dar legea-i lege și n'ai ce-i face. Altul înlocul lor s'ar fi învățat; ar fi văzut că ocupația aceacsta, nu numai că e periculoasă, dar din celeafară rușinoasă. Ei, dar cînd ești în deal, oprește trăsura dacă n'ai cai bunii!

Maî apoi se conveniseră ei, că nu se plătește să-ți lași spatele a afi măsurat pentru rațe și găini. Dacă pui mîna pe ceva, acel ceva trebuie să fie

prețios, ca apoi de s'ar întîmpla să fi prins, să știi pentru ce o pați...

Ionuț era eroul principal în toate; el juca rolul prim în fiecare scenă. Părinții lui au îmbătrînit și el luase comanda în casă. Și me gea destul de rău, pentrucă părinții nu voiau se transcrie averea pe Ionuț. Din acest motiv el trata cu ei ca cu niște animale. Nu mai avea frică nici de Dumnezeu. În realizarea planurilor lui răutăcioase, nu putea nimenea să-l opriască...

La Ionuț se făcea cinele comune. Masa era încărcată cu de toate. Rachiul curgea până în zorî, voea bună nu se mai găta. Aci se făuriau planurile de furt, spargerî; se împărțiau averile celor bogați.

La o cină Ionuț le zise: Am un plan. Ascultați, fraților! M'am provăzut cu toate cele delipsă, pentruca să putem sparge, într'una din nopțile ce vin, la Neamțul. După cum știți el are de toate. Banî mulți încă are pe cari de vom pune mîna, vom trăi o vreme boerește. Cu unii dintre păzitorii de noapte m'am înțeleș, așa că fără frică ne-om putea vedea de lucru.

Sosise noaptea designată. Ionuț cu ai săi, spre nenorocul său, dar spre binele oamenilor din comună, — au fost prinși și deținuți, tocmai cînd lucrau. Pentru acest fapt îndrăzneț, au fost apoi la răcoare pe cîva vreme. După împlinirea vremii, au reîntors toți acasă la ai lor. Afară de Ionuț, la toți le-a venit minte. Își vedeau de treburi. Ionuț însă bătea mereu birturile și se cletnăgia mereu cu părinții. El voia cu orice preț să ajungă stăpîn pe casă și pămînt. Bătrînul earășî ținea morțiș la mica sa avere, știîndcă dacă va

ajunge pe mîna lui Ionuț, o va mătura. În focul certelor zilnice ere tot mai turbat și mai sălbatic...

Intr'o zi pe drumul viilor, în dunga șanțului, găsit a fost tatăl lui Ionuț, rece, fără simțiri. Inima-i încetase de a mai bate. Gnra li era deschisă, parecă voia să mai spună ceva, ultimul cuvînt... El a fost sugrumat. Și nu se știe de a cui mîna. Trăsura era răsturnată lingă el, ear gloaba dela trăsura păștea în liniște... Și nu știa nimeni nimic despre acest omor. Atîta doar că bătrînul Eftimie a fost sugrumat. Mulți ziceau că lucrul lui Ionuț a fost acesta. Il afurisia și blăstăma întreg satul pe ucigaș. Și toți de Ionuț vorbeau...

Cine știe... Nor fi avînd dreptate... Nu știu cum, dar încontra lui Ionuț nu s'a putut nimica dovedi. El a scăpat de a se mai întîlni cu temnița.

Ajunse stăpîn peste casă și pămînt, murînd însă, în scurtă vreme după moartea tatălui său, și umbra de mamă-sa. Traiul nu și-l schimbăse. Atîta numai că s'a lăsat de a fura și s'a făcut un bețic ordinar. Perzînd și mica mișoară moștenită dela părinți, a dispărut într'o bună dimineață din sat. De urmă nu i-s'a mai auzit. Cine știe pe unde-l vor fi minat păcatele lui...

Sătenii mai vorbesc despre dînsul dîncînd-încînd, ca despre un necurat. De ajunge în gura babelor, ele îl tot blăstămă; își fac apoi cruce de treiori și-și scuipă în sîn. Se despart apoi cu un „Doamne, nu ni-l mai aduce în sat“...

Satul s'a bucurat o vreme că s'a scăpat de un blăstămat...

Urma lui Ionuț s'a perduț, și cu el o parte mare a relilor din sat.

B. R.

Și ceasul acesta al liberării a sosit. Stăpînitorii s'au culcat pe laurii trecutului și disprețul pentru foștii vazali l-a făcut să peardă simțul realității prețuindu-i cu mult mai slab ca forță, organizare, și putere de jertfă. Lipsa de ideal a gonit la ei virtuțile și puterea de sacrificii, lăsînd liberă intrare iubirei de viață comodă, plăcerilor și corupțiunii.

Pecînd creștinii făceau toate jefele și își concentrau toate energiile pentru realizarea idealului, care exclude desbinările interioare, lupte sterile, nepăsare și corupțiune. Pecînd ofițerii popoarelor, cari luptă pentru libertatea fraților lor, asudau în munca plină de jertfă pentru instruirea soldaților, cei ai Semilunei luau bacșiș pentru a scuti de serviciu și de armată pe creștinii primiți decurînd în oștile turcești, contribuind ca numărul soldaților instruiți să fie cu jumătate mai puțini decum erau trecuți în controlle armatei.

Și astfel au plătit cu dezastrul cunoscut neputința de a se adapta la nevoile civilizației moderne, care e bazată pe viața națională și pe respectarea libertății tuturor celorlalte popoare.

Și cum în vremea războaielor ne gîndim și măsurăm greșalele popoarelor, totastfel în vreme de pace e bine să cîntărim calitățile cîteunui Abdul-Hamid, înstăpînit în mod arbitrar asupra societății, ferindu-ne de egoiști prin a prețui totdeauna superioritatea celor cuadevărat superiori.

Concertul Panciovenilor.

Mișcările sociale au un însemnat rol în viața societății noastre românești. Nu se limitează numai la niște ocaziuni de mică distracții locale, ci sînt tot așteptate semne de viață, de vie pulsație. Indesebî cînd aceste manifestări își au locul acolo, unde șirurile societății respective sînt abia în stadiul prim de dezvoltare, importanța lor e și mai mare. Un asemenea loc e, pentru Români, orașul Panciova. Așezat la granița sîrbească, în nemijloată apropiere a Belgradului, înpresorat decî de Sîrbi, bine situați materiali-

cește și socialmente; mai apoi luînd în considerare cealaltă societate, „cea protejată“, a maghiarilor, ușor îi putem forma ideea despre situația Românilor de aici. Sînt o mină de ei; și apoi dintre acastia abia vreo cîțiva au ceva — în mină. Este acolo o capelă, un preot, doi advocați, doi-trei negustori, o bancă, filiala „Sentinelii“ din Satul-Nou. Au și două reuniuni: „Reuniunea femeilor Române“ și „Reuniunea română de cîntări“. Eată tabloul închegării sociale a Românilor din Panciova.

Această mică ceată însă, pelîngă toate neajunsurile și peripețiile de neînțelegeri — căci o Doamne unde nu sînt — se nizuște a se afirma și a-și croi o soartă mai bună și mai deamnă de numele ei. Nizuița ei o dovedesc concertele pe cari le aranjează din an în an. Și, eu scriitorul acestor rînduri, care am luat parte la toate, pot zice că ele reușesc de minune. Astfel a reușit și concertul arangeat cu ocazia hramului bisericii române din localitate la 8 Novembre c.

Programul a fost următorul: 1. N. Po-dolean: „Imn de serbare“, chor mixt, a fost bine cîntat. 2. G. Coșbuc: „Dragoste învrăjbită“, predată de d-șoara Anuța Stroca, care încă a succes foarte bine și a fost viu aplaudată. 3. I. Vidu: „Plîngerea unei floricele“, chor bărbătesc, bine executat. 4. „La Paloma“, „Rode Concert“, „La fîntînă la izvor“ și „Ha! mîndro să ne iubim“, cîntate din vioară de d-șoarele *Cornelia* și *Valeria Popescu*, dovedind multă dibăcie în manuirea arcușului și le-a prins atît de bine gingașelor instrumente în minute totatit de gingașe. A urmat apoi piesa teatrală de M. Baiulescu, „Vacanții“. Domnul Lazăr Mioc a stîrnit mult rîs în rolul, foarte bine interpretat, a lui Veniamin, servitor la Iorgu Sergiu. D-na și d-nul Ghedremenț au un adevărat talent; totastfel și d-șoara *Aurora Pausanu*. După aceasta a urmat dans.

Succesul moral al concertului e netăgăduit. Timpul ploios, decî nefavorabil, a împedecat însă succesul material. Aranjatorii sînt însă pedeplin mulțumiți, că le succede adevăratul lor scop: închegarea șirurilor.

Un participant.

Din istoria Tarigradului.

Reproducem din „Solia Satelor“: *Cum au ocupat Turcii Tarigradul?*

Depart, departe, spre răsărit de soare, într'o țară plină de lumină și de verdeață, unde vîntul se joacă cu frunzele de laur, de portocali și de cipreși, unde turnurile înalte alor sute și miș de minarete se oglindesc în undele de cristal ale „mării de marmoră“ și ale „Cornului de aur“, și unde cele două continente mari își întind brațele lor și se apropie mai tare unul de altul, ca și cum ar voi să se îmbrățișeze, e un oraș mare, înfloritor, un adevărat raș pămîntesc, pentru a cărui întemeiere, atît natura, cît și puterea omenească și-au dat tot ce au avut mai bun, mai plăcut și mai frumos, care se cheamă: *Tarigrad* sau *Constantinopol*.

Așezarea și aerul atît de plăcut, mulțimea variată a culorilor, moșeele (bisericile turcești), grădinile, chioscurile, parcurile, pădurile și marea, toate acestea fac ca capitala de azi a Turcilor să se asemene unui adevărat raș pe pămînt.

Dar apoi bogățiile, cari izvorăsc de aici!

Tocmai din pricina aceasta veacuri dearîndul ținta tuturor popoarelor războinice a fost cucerirea Constantinopolului, știut fiind că acesta pelîngă bogățiile cele mari ce le aduce, formează cheia Europei.

Românii, Grecii, Macedonenii, apoi Arabii conduși de învățăturile marelui profet Mohamed, toți aceștia au avut ca cea mai înaltă țintă a lor stăpînirea Tarigradului.

Dar eată că Semiluna începe să-și întindă dince-ince mai tare stăpînirea. *Osman*, al cărui nume îl poartă și azi Turcii, a fost primul, care și-a luat numele de sultan și s'a apropiat cu poporul său de marea capitală. Fiul său *Urchan* ocupă Brussa și își zidește aici un palat pompos, deasupra porței căruia era scris: „Inalta poartă“, nume, care mai tîrziu l-au păstrat Turcii pentru numirea capitalei țării. Ajunge cu puterea sa până la Propontis și Helespont. Numai cînd Soliman, ajutat de iratele său *Alaeddin*, trece pe pămînt european, ocupă întăriturile dela Galipoli și înființează înspăimîntătoare oaste statornică a ianicierilor și a spahiilor, numai atunci încep a cunoaște locuitorii creștinii de atunci ai Tarigradului primejdia ce-i amenință. Numai acum, cînd pericolul era așa de aproape, încep cei dinlăuntru a prețui adevărata înasămîntate a acestui oraș. Bisericii și case se dărîmară, pentru ca să se facă din ele ziduri de apărare.

Intr'aceaia Turcii își lătesc tot mai mult puterea în Europa. *Murad* ocupă Tracia, își alege de capitală *Adrianopolul* și silește puterea bizantină a se retrage între zidurile Constantinopolului. Cade însă pe cîmpia dela Cosovopolje.

Bejazid Jedirim deja începe să arunce o umbră de frică asupra acestui oraș. Era pregătit să înceapă asaltul, cînd îi sosi neașteptata veste, că oastea Tătarilor, sub *Timur*, au intrat în țara sa. Prin moartea lui, înfîmplată în această luptă i-s'a mai agrățiat viața Bizantinului.

Pecînd Turcii începură a-și zidi cetățile pe țarmurile Helospontului și al Asiei mică, pe atunci

Apel.

Despărțămîntul Oravița al Societății „Crucea roșie“ din țările de sub coroana Ungariei arangează un curs gratuit.

Participantii benevolii nu sînt obligați ca în caz de rezbel să dea mină de ajutor ca îngrijitori de bolnavi, ci sînt datorii numai a urma regulat subț toată durata cursului.

Depunerea examenului nu e obligatoare, dar cine de bună voe se anunțe și depune cu succes examenul, obține diplomă de infirmier (infirmieră).

Cursul se ține subț conducerea medic-căpitanului Dr. Ion Fometescu în sala din etaj a casei comunale din Oravița-montană în fiecare zi d. a. la orele 6—7 începînd din 18 Noembre c.

Spre orientare amintim că ceice se anunță vor primi instrucție:

1. despre organizația Societății „Crucea roșie“, învederată în statutele și anuarul acestei societății,

2. din elementele anatomiei,

3. din disciplina infirmeriei și

4. din igienă, din cari oricare medic de meserie poate prelege pe baza cunoștințelor sale speciale, și însfirșit

5. vor primi învățătură teoretică și practică din organizarea serviciului militar de medic și infirmier, ceice califică pe anditori nu numai de a supraveghia, ci în caz de lipsă, premergînd cu examenul, a se îndeletnici și ei singuri cu îngrijirea bolnavilor și răniiților.

Rugăm onoratul public să arate cel mai mare interes față da această prețioasă instituție.

Oravița-montană, 12. Noembre 1912.

d-na Iul. Bauer

prezidentă.

Holdy
secretar.

Dr. Paul Fitz
conprezident.

Bizantinii încă nu steteau cu minile în sîn. Galata își zidi turnul cu aceeași numire și dejur-împrejur se făcură ziduri și întărituri, cari slujiau totodată și de graniță a puterii bizantine, căci ultimul împărat cînd se sui pe tron, fu silit a-și restrînge puterea numai între marginele acestui zid. Cînd în anul 1451 *Mohamed II.* își sfîrși zidirea castelului său, frica locuitorilor capitalei crescî și mai tare. Catastrofa era de prevăzută. Cu sabie și foc aduse *Mohamad* groaza în creștinism și căuta să lășiască puterea semilunei.

La 23 Martie 1453, cu o furie grozavă izbucni puternica oaste a lui *Mohamed*, de pe cîmpurile din jurul „Adrianopolului“. Pe apă și pe uscat trebui să se apere viteazul împărat bizantin, pentru a putea opri urgia păgînilor. Rînd pe rînd fu silită mica oaste, compusă din 5000 de Greci și 3000 Genovezi, să cedeze urletelor înfuriaților păgîni, căci erau că frunza și ca earba de mușchi. Domnitorul Genovez, cu același nume, ca împăratul de odinioară *Iustinian*, care încă a luptat pentru cucerirea capitalei, stetea acum cu împăratul Constantin pe aceleași ziduri de apărare, cercetînd puterea Turcilor, care se concentrase întregă, pentru a putea răzbi peste puternicele întărituri și ziduri dela marginea capitalei numite: „zidurile celor 7 turnuri“. *La Lykus*, unde era curgerea de apă al lui *Iustinian*, era partea cea mai slab apărată. *La Topkapu* își concentră *Mohamed* oștirea sa. El însuși se afla pe platoul care se ridică dinaintea porței, de unde zi de zi, palid de neodihnă și de nesomn, venia deasupra zidurilor pentru a cerceta starea ghiaurilor.

Convocare.

P. T. membri ai despărțământului Oravița al „Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale ortodoxe din eparhia Caransebeșului” precum și toți cari se interesează de cauza învățământului, sint invitați a lua parte la **adunarea**, ce se va ține Sîmbătă în 10/23 Noembrie 1912 la 9 oare a. m. în sala școlii conf. ort. rom. din Oravița-montană, avînd următorul

PROGRAM:

1. Chemarea duhului sfînt. 2. „Exercițiile pregătitoare pentru scris și citit” prelegere practică la clasa I. de: inv. Simion Veveriță. 3. Deschiderea adunării. 4. Constatarea membrilor prezenți. 5. Citirea circularei comitetului Reuniunii și distribuirea temelor. 6. Raportul bibliotecarului și al casierului. 7. „Principiile Herbart-Zilleriane în școala populară și reformele prof. Dr. Rein” dizertație de: inv. Alexe Jianu. 8. „Observări asupra examenelor din tractul Oravița cu finea anului școlar 1911/1912” de: com. șc. conz. George Lipovan. 9. Recenziune asupra prelegerii și dizertației. 10. Propuneri. 11. Alegerea biroului pentru anul societar 1913. 12. Închiderea adunării.

Oravița, la 6 Noembrie st. n. 1912.

Alexe Jianu
președinte.

Simion Veveriță
secretar.

Concurs

pentru ocuparea postului de conferențiar cooperativ al Asociațiunii.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru ocuparea postului de conferențiar cooperativ al Asociațiunii, în următoarele condițiuni:

1. Conferențiarul cooperativ va avea să îndeplinească următoarele lucrări:

a) să probage prin scris, prin prelegeri, prin cursuri și prin editarea de publicațiuni ideea înființării băncilor sătești și a altor însoțiri;

b) să inițieze înființarea băncilor sătești acolo, unde e terenul prielnic, și să dea toate informațiile pentru administrarea și conducerea lor;

c) să compună și să îngrijiască a se tipări statute tip, registre de contabilitate tip, formulare pentru actele de înregistrare, pentru procesele verbale, precum și alte tipărituri necesare administrației interne a însoțirilor;

În fine după o luptă de peste 7 săptămîni se hotărî și asaltul. În 20 Mai cu o urgie ne-maipomenită se repezire păgînii asupra micului număr de creștini, cari se luptau pe moarte și pe viață pentru apărarea vetrilor. Urletele sălbatic ale Turcilor, amestecate cu vaele și cu scrișniturile celor căzuți, sunetele trompetelor, zîngănitul lăncilor și săbiilor, troyotul cailor dela mii și mii de călăreți. O învălmășală de creștini și păgînii. Păgînii cad cu miile și începe să-i cuprindă disperarea — cînd un uriet groaznic de bucurie și de furie cuprinse întreagă armata musulmanilor. La semnul miraculos al unui preot, descoperiră groapa Ejub, care conducea în cetate. Fanaticii războiniciei izbucniră cu toții într'un strigăt sălbatic și cu nouă puteri se repeziră, care peste ziduri asupra oastei creștinilor, care în deschizătura descoperită. La vederea celor 50 de soldați, cari izbutiră să ajungă pe pămîntul capitalei, disperarea creștinilor și curajul păgînilor crescură și mai mult. Păgînii fac să răsune împrejurimea de strigătele lor de: „la Ilah illa lah”. Zidurile, marea de marmoră și cornul de aur însoșite de sînge. Printre mulțime se vedea mantia de purpur a marelui viteaz *Constantin* și armaturile eroilor Genovezi, se auziau strigătele sălbatic ale fanaticilor Turci și zgomotele asurzitoare ale trompetelor. Din mijlocul acestui grozav virtej, din mijlocul acestor groaznice măceluri, apare învingătorul *Mohamed*, înfrîngînd steagul semilunei pe puternicile ziduri ale celor 7 turnuri.

La Golful de Nicomedia, în același țînut în care marele Constantin, înființatorul acestui

d) să controleze activitatea băncilor și să adune date statistice despre mișcarea cooperativă dela noi; e) va fi secretarul secțiunii economice a Asociațiunii.

II. Retribuția conferențiarului cooperativ va fi:

a) salar anual de K 2400—, plătit în rate lunare anticipative;

b) cu ocazia călătoriilor va primi o diurnă de K 6— și cheltueile de drum (în tren bilet de cl. II).

III. Ceice vor să reflecteze la acest post, să-și înainteze, **până la 15 Decembre nou 1912**, comitetului central al Asociațiunii în Sibiiu (str. Șaguna Nr. 6) cererile, însoțite de următoarele acte:

a) certificat de botez în limba română,

b) certificatele școalelor secundare și speciale ce le-au urmat,

c) certificat despre practica ce au făcut-o,

d) eventualele lucrări, pe cari le-au scris sau publicat,

e) un memoriu scurt, în care să arate, cum au de gînd să lucreze în cadrele Asociațiunii pentru întruparea ideii cooperative.

Conferențiarul cooperativ se va angaja provizor pe un an, cu începere dela 1 Ianuar n. 1912. Sibiiu, din ședința comitetului central, țînută la 2 Noembrie 1912.

A. Barseanu
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu
secretar.

Convocare.

Despărțământul Biserica-albă al „Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale ortodoxe din eparhia Caransebeșului” își ține adunarea sa Vineri la 9/22 Noembrie 1912, orele 9 n. d. a. în comuna Berliște, avînd următorul

PROGRAM:

1. Invocarea Duhului Sfînt. 2. Participare la prelegerile dela clasele superioare. 3. Deschiderea adunării și constatarea prezenței membrilor. 4. Aprecierea prelegerii. 5. Disertațiunea: „Simțul limbei românești” de Dămian Izverniceanu. 6. Disertațiunea „Educațiunea sexuală” după Dr. Bloch Ivan, de Nicolae Blaj. 7. Disertațiunea despre „Rousseau” de Toma Radulea. 8. Aprecierea disertațiunilor. 9. Citirea circularei comitetului Reuniunii și distribuirea temelor. 10. Alegerea biroului pentru anul societar 1913. 11. Propuneri. 12. Închiderea adunării.

Răcășdia, la 31 Octombrie 1912.

Nicolae Mircea
preș. desp.

Gheorghe Guga
not. desp.

oras, își sfîrși viața, muri și cuceritorul „Mohamed”. Constantinopolul, centrul artei și al culturei de odinioară, deveni un cuib de înțirgi, de jertfe, omoruri și prădări.

După timpuri glorioase, în cari Semiluna devenise spaima Europei întregi, se începe epoca decadentei. Țară după țară ajunsă prin războaie cumplite sub stăpînirea lor se perde și Turcii tot mai tare se strîmtoresc în colțulețul dintre marea neagră și marea de marmoră.

În orient azi bubuitul tunurilor răsună dince-începe mai tare. Lupta crucei, a creștinismului contra semilunei s'a încins crîncenă, poate mai crîncenă ca orișicînd. Popoarele balcanice creștine aliate pășesc din biruință în biruință. Cu un dispreț de moarte neînchipuit se aruncă armatele una asupra ceialalte, gloanțele armelor moderne pătrund tot în carne vie, și răspîdesc groaza morții. Peste cadavrele celor morți vin alții și alții, șirurile se tot premenesc, și păgînii sint siliți să se retragă, tot mai mult, către capitala Bizanțului.

Se pare că a sunat ceasul din urmă al Turciei europene. Nu peste mult se va împlini vremea în care îngerul Domnului își va îndeplini făgăduința și va pune earăș la loc alturul sfîntei Sofii, ear „ușa de fier din fundul bisericii se va deschide, și va apare albit de ani, bătrînul preot și credincioșii săi, ascunși dinaintea urgiei lui Mohamed și în cîntări de laudă va fi preamărit Dumnezeuul tuturor în sfîntul locaș creștinesc”.

Emil Tișca.

CRONICA.**† Octavian Smigelschi**

Marele pictor român, Octavian Smigelschi a decedat Duminecă într'un sanatoriu din Budapesta lăsînd neamul românesc în mare jale. Fie-î țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

† Inv. *Simeon Veveriță* (Ciclova-rom.) și d-șoara *Florentina Maleta* (Sălcița) fidanțați. Sincere felicitări!

† *Canalejas*, energicul ministru prezident al Spaniei a căzut victima unui atentat anarhist. Venind Marți în fața ministeriului internelor, unde avea să prezideze un consiliu de ministri, a tras un individ două focuri de revolver asupra lui. Canalejas a căzut mort la pămînt. Atentatorul un tiner de 27 ani, s'a sinucis, înainte de a pune poliția mîna pe el.

Fostul ministru de război român, general Crăiniceanu, a țînut Sîmbătă la Academie o entuziastă conferință, în care a arătat, că România este în stare a porni la război cu 500 de mii de soldați excelent instruiți. Nu ajunge însă, ca o armată să fie gata de război, ci trebuie, ca națiunea întreagă să fie pregătită pentru el. Și România este pregătită. În sala unde se găsiu și mulți ofițeri, comunicarea a produs mare entuziasm.

În urma unei statistice făcute de statul major general român, s'a stabilit că actualmente se află, încorporați în armata bulgară 26.000 soldați de origină română. Toți sint pe cîmpul de bătae.

Aviatorul maghiar A. Kvasz, întreprinzînd Duminecă un zbor deasupra orașului Budapesta, a căzut cu mașină cu tot în Dunăre. Atît aviatorul cît și mașina au rămas intacte.

Paza graniței la hotarele Sîrbiei cade în cercul de competență a comandamentului de jandarmaria Nr. 2 din Seghedin. Dela izbucnirea războiului încoaci acest comandament a așezat la granița Sîrbiei, pentru a o păzi 2000 de jandarmi.

Adv. *Dr. Dușan Spăriosu* și-a deschis cancelaria advocațională în Antalfalva (com. Torontal). Îi dorim izbîndă noului povătuitor al Românilor noștri din acele părți.

Societatea academică „Carmen-Sylva” din Graz s'a constituit pe anul adm. 1912/13 alegîndu-și președinte: *Liviu Cîmpeanu* stud. med., secretar: *Iosif Stoichițiu* stud. med., casier: *Emil Niagoș* stud. med., bibliotecar: *Octavian Bocance* stud. tehn., controlor: *Vasile L. Berbul*.

În anul viitor se vor primi la academia marină din Fiume și la școala de candidați marinari din Pola cam 50 de elevi și mai mulți candidați de marinari. Pentru a fi primit în academia din Fiume, se cer patru clase secundare, ear la școala candidaților de marină se pretinde terminarea tuturor claselor secundare. Doritorii de a intra în aceste școli au să facă și un examen de primare.

Victor Emanuel, regele Italiei, doria să distingă pe ministrul președinte *Giolitti*, înălțîndu-l la rangul de principe, din prilejul încheierii păcii turco-italiane. *Giulitti* însă, cum se anunță din Roma, a declinat onorul regal, spunînd suveranului său, că voește să rămînă mai departe un simplu cetățean...

Atragem atenția on. public asupra anunțului „Casei de păstrare” societate pe acții de pe pag 4.

Bibliografie.

A apărut: „*Ramuri*” Nr. 15—16, revistă literară-bilunară din Craiova (România) cu sumar bogat și variat.

Editor-proprietar: *Gheorghe Jianu*.
Redactor-responsabil: *Ilie Oravițanu*.

Apoteca la „Sf. Gheorghe”

Strada principală (vis-à-vis de R. Goldstein)

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care depătează de pe față și de pe mîni orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuintate pînă acum. Se capătă la: **Apoteca Sfîntul Gheorghe în Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein).
Prețul unui borcan de cremă americană 1 cor. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt picăturile americane. Prețul 1 cor.

Cancelarie de agentură

concesionată de autorități,
pentru comisiuni, informațiuni și
deslușiri.

În interesul publicului din Biserica-albă și împrejurime am aflat de bine a deschide o cancelarie în care se vor da deslușiri și informațiuni precise în toate ramurile comerciale, industriale și administrative, de carî On. public are indispensabilă lipsă în lupta pentru existență mai cu seama în cauze comunale administrative, de dare, procentuațiuni, transgresiuni, militare, orfanale, matriculare, exoperarea împrumuturilor de bani, cumpărare și vînzare de realități și altele. Spre orientare amintesc că am legatură cu autoritățile cercuale, comitatense și ministeriale, așa că orice afacere prin intervenirea mea poate fi grabnic și favorabil rezolvită.

Cancelaria mea de informațiune se află în casa unde este ospătăria „Vaporul alb” peste drum de parcul orașului.

Theofil Popovici
notar în pens.

Cassa de păstrare (Sparcassa)

— din Oravița —

prin aceasta aduce la cunoștiință, că începînd din

1 Ianuar 1913

toate depunerile, atît bătrîne cît și cele noi se vor fructifica cu

5% netto.

Direcțiunea.

Aviz.

În salonul de modă Hermina Löbl

în strada principală din Oravița-mont.

mare asortiment de cele mai moderne pălării de eamnă, aduse direct din Viena.

Tot aci și totfelul de cunună la mormînt.

Aviz.

Se caută cumpărători la 2 case din Biserica-albă (Fehértemplom), cari sînt încopciate cu licenți de birt, la locuri bune și se vind cu tot cu mobilele recerute la birt. Maideaproape deslușiri se capătă în cancelaria mea de informațiuni delingă ospătăria „Vaporul alb” (Panta Țăranu).

Teofil Popovici,
notar pensionar.

Anunț.

La Gărlîște sînt de vînzare
400 oi à 30--40 cor. părechea.
A se întrea la
preotul **Axente Popovici** în Gerlistye,
per Krassóvár (Krassó-Szörény m.)

De vînzare

Pămînt arabil de clasa I. în hotarul comunei Comoriște.
Foaea de lastră Nr. 537 șapte jugere; Nr. 394 nouă jugere, Nr. 426 nouă jugere.
Condiții absolut favorabile. Informațiuni la Administrația noastră.

O mare ospătărie,

avînd dreptul să stea deschisă pînă la miezul nopții, aparținîndu-î și o mică trafică, provozută și cu o sală de dans, loc acomodat și pentru prăvălie fără concurență, cu 3 odăi, 1 cuină, 2 pivnițe, 1 șopron, 2 grajduri etc. e de vînzare din mîna liberă.

A se întrea la proprietarul:
GHFORGHE CONSTANTIN (Bleambu)
din Ciclova-montană (lingă Oravița).

Farmacia „La vulturul negru”

(Apoteca bătrînă)

ORAVIȚA

Fondată la anul 1797.
Proprietatea Knoblauch din 1817.
— Telefon Nr. 59. —

Roma 1911.

Paris 1911, medalia de aur.

Spiritul Mentholos — Knoblauch

preparat al farmaciei „La vulturul negru” din Oravița, prețul dela 40 fil. pînă la 2 cor.

Kremă de lillie americană	à Cor. 1.-
Pudră de lillie americană, albă, roză și crème	à Cor. 1.20
Săpun de lillie americană	„ „ -70
Pieaturî pentru dinți	„ „ 1.-
Picături chineze pentru dinți	„ „ 70.-
Esență de liqueur, rom, preparat Knoblauch,	Litru à 20 fil.
Bomboane pentru tusă	à 20-60 „
Esență de mușchi izlandeze specialitate engleză	à Cor. 1-1.50
„ „ „ „ pentru reumă	à Cor. 1.-

Leac împotriva panglicei (limbricul mare).

Mare depozit de articole de gumă, pentru bărbați și femei, legături pentru soboriști dela fabrice de primul rang indigene și străine.

Ceiece nu s'ar găsi în depozit se căștigă prompt în 2-3 zile fară nicio cheltuială. Comande dela 6 coroane insus se trimit gratuit.

Parfumerie și preparate cozmecice, cremă pentru obraz, săpunuri și alte specialități ale farmaciei se capătă la

„Apotecăria bătrînă” a lui Max de Knoblauch în Oravița
în ulița mare, peste drum de otelul „Coroana”.